

**БАГАНУУР ДҮҮРГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН
ТОГТООЛ**

2017 оны 12 сарын 05 өдөр

Дугаар 83

Улаанбаатар хот

Журамд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.7, 20.1.12 дахь заалт, Багануур дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын Тэргүүлэгчдийн 2010 оны 24 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. “Дүүргийн удирдлагын шагналын төрөл, түүнийг олгох журам”-ын Нэгдүгээр зүйлийн 1.2.б дэх заалтыг “Дүүргийн оны тэргүүний хүмүүст олгох шагнал” гэж өөрчлөх, 1.2.в дэх “Дүүргийн оны шилдэг брэнд шагнал” заалтыг нэмж оруулсугай.

2. “Дүүргийн оны тэргүүний байгууллага, аж ахуйн нэгж, хамт олныг шалгаруулах шалгуур үзүүлэлт”, “Дүүргийн оны шилдэг брэнд шалгаруулах шалгуур үзүүлэлт”-ийг Нэгдүгээр хавсралтаар, “Дүүргийн оны тэргүүний хүмүүсийг шалгаруулах шалгуур үзүүлэлтийг Хоёрдугаар хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.

3. Энэхүү тогтоол гарсантай холбогдуулан дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2010 оны 24 дүгээр тогтоолын Нэг, Хоёрдугаар хавсралтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

ДАРГА

С.ДАВААСҮРЭН

1120100306

Багануур дүүргийн Иргэдийн
Төлөөлөгчдийн Хурлын
Тэргүүлэгчдийн 2017 оны 12
дугаар сарын 06 ны өдрийн 83
дугаар тогтоолын дүгээр
хавсралт

ДҮҮРГИЙН ОНЫ ТЭРГҮҮНИЙ БАЙГУУЛЛАГА АЖ АХУЙН НЭГЖ, ХАМТ ОЛНЫГШАЛГАРУУЛАХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нэг. Дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд онцгой хувь нэмэр оруулж, үр бүтээлтэй үйл ажиллагаа явуулж байгаа байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэний нийгмийн байгууллагыг чиг үүрэг, үйл ажиллагааны онцлогийг харгалзан дараах байдлаар шалгаруулна. Үүнд:

1.1 Оны тэргүүний төрийн байгууллага

/ ИТХурлын ажлын алба, ЗДТГазар, Татварын хэлтэс, ЭМНДХэлтэс, ЖХҮХэлтэс, МХХэлтэс, ЦХэлтэс, ОБХэлтэс, Боловсролын хэлтэс, Статистикийн хэлтэс, Улсын бүртгэлийн хэлтэс, Газрын алба, Багануур хорих 427-р анги, Шийдвэр гүйцэтгэх хэсэг, ХЦ-н 0252-р анги, Багануур дүүргийн Шүүхийн тамгын газар, Нийслэлийн Багануур дүүргийн Прокурорын газар, ХАААлба, Дотоод аудитын алба зэрэг төрийн захиргааны болон төрийн тусгай чиг үүрэг бүхий байгууллагууд /

1.2 Оны тэргүүний төрийн үйлчилгээний байгууллага

/ Эрүүл мэндийн төв, ӨЭМТөвүүд, ЕБСургуулиуд, Цэцэрлэгүүд, Соёлын ордон, Биеийн тамир спортын хороо, Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн хэлтэс, НЗӨСТөв, НТБТөв, Усан спорт боулингийн төв, ЖДҮДтөв, Цаг уурын алба зэрэг төрийн үйлчилгээг иргэдэд үзүүлдэг байгууллагууд /

1.3 Оны тэргүүний үйлдвэр, аж ахуйн газар

/ Багануур ХК, БЗӨБЦТСүлжээ ТӨХК, Дулааны станц ТӨХК, Багануур АЗ-ЗА ТӨХК, ЦДҮСүлжээ ТӨХК-ний Зүүн өмнөд бүсийн салбар, Багануур ус ОНӨААТҮГ, Авто жим ОНӨААТҮГ, Мэдээлэл холбооны сүлжээ ТӨК-ий Багануур салбар, МЦХолбоо ХК-ий Багануур холбооны газар, Багануур сувилал ХХК, Шуудан үйлчилгээний газар, Үйлдвэрлэл, технологийн парк ОНӨТҮГ, Тээвэр зохицуулалтын алба ОНӨААТҮГ зэрэг төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газрууд /

1.4 Оны тэргүүний аж ахуйн нэгж

/ Арилжааны банкууд, Мал эмнэлгүүд, Даатгалын байгууллагууд, ШТС-ууд, ББСБ, Хадгаламж зээлийн хоршоо зэрэг улсын бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжүүд /

1.5 Оны тэргүүний иргэний нийгмийн байгууллага

/ Улаан загалмайн хороо, Ахмадын хороо, ТББ-ууд, Мэргэжлийн холбоод, СӨХ, Шашны байгууллагууд, Клубүүд зэрэг улсын бүртгэлтэй иргэний нийгмийн байгууллагууд /

Хоёр: Шалгаруулах нийтлэг үзүүлэлт

2.1 Шилдэг байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэний нийгмийн байгууллагыг шалгаруулахад дараах үзүүлэлтийг шалгуур болгоно.

2.1.1 Оны тэргүүний төрийн байгууллага

2.1.2 Оны тэргүүний төрийн үйлчилгээний байгууллага

- Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны үзүүлэлт, үр дүн өмнөх оны түвшингээс ахисан байх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд ээлтэй дүүрэг болох зорилтын дагуу байгууллагынхаа зам талбай, бие засах газар, шатыг стандарт шаардлагын дагуу засч тохижуулсан байх
- Дүүргийн төр захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллаж эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ажлын биелэлт 90-ээс доошгүй хувьтай байх
- Байгууллагын удирдлагын манлайлал, нийгмийн хариуцлагыг хэрэгжүүлсэн байдал
- Санхүүгийн зөрчилгүй, төсвийн өр авлага үүсгээгүй байх
- Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр ,тайлант мэдээний хугацааг хожимдуулаагүй байх
- Дүүрэг болон байгууллага орчноо тохижуулах чиглэлээр шинийг санаачилж ажилласан байх
- Ажилтнуудын ажиллах орчин нөхцөл, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэсэн байх
- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зохион байгуулсан ажил ,үр дүн
- Үйл ажиллагаагаа иргэдэд сурталчилсан байдал, зохион байгуулсан сургалт сурталчилгаа, үр дүн

2.1.3 Оны тэргүүний үйлдвэр, аж ахуйн газар

- Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны үзүүлэлт, үр дүн өмнөх оны түвшингээс ахисан байх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд ээлтэй дүүрэг болох зорилтын дагуу байгууллагынхаа зам талбай, ОО, шатыг стандарт шаардлагын дагуу засч тохижуулсан байх
- Түүхий эд, эрчим хүчний хэмнэлт, агаар, ус, хөрсний бохирдол хаягдлыг багасгах, арилгах чиглэлээр техник технологийн шинэчлэлт хийсэн байх
- Дүүргийн төр захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллаж , эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхээр тодорхой ажил зохион байгуулсан байх
- Дүүргийн төсвийн бүрдүүлэлтэд тодорхой хувь нэмэр оруулж, төлсөн татварын хэмжээ жил дараалан нэмэгдсэн, татварын зөрчилгүй байх, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг хуулийн дагуу төлсөн байх
- Хотын ерөнхий төлөвлөгөө болон тухайн орчны хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний зураг төсөлтэй уялдуулан өөрийн хөрөнгөөр байгууллага орчноо үлгэр жишээ тохижуулсан байх

- Үйлдвэрлэл үйлчилгээний байр нь эрүүл ахуйн хэм хэмжээг хангасан байхын зэрэгцээ ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, ажиллагсдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх талаар тодорхой ажил зохиож, үр дүнд хүрсэн байх
- Түүхий эд, эрчим хүчний хэмнэлт, бохирдол хаягдлыг багасгах, арилгах чиглэлээр техник технологийн шинэчлэлт хийсэн байх
- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зохион байгуулсан ажил, үр дүн
- Үйл ажиллагаагаа иргэдэд сурталчилсан байдал, зохион байгуулсан сургалт сурталчилгаа, үр дүн

2.1.4 Оны тэргүүний аж ахуйн нэгж

- Үйлдвэрлэл үйлчилгээ нь тогтворжиж сүүлийн 2-оос доошгүй жил тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулсан байх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд ээлтэй дүүрэг болох зорилтын дагуу байгууллагынхаа зам талбай, бие засах газар, шатыг стандарт шаардлагын дагуу засч тохижуулсан байх
- Дүүргийн төсвийн бүрдүүлэлтэд тодорхой хувь нэмэр оруулж, төлсөн татварын хэмжээ жил дараалан нэмэгдсэн, татварын зөрчилгүй байх, ажилтнуудыг нийгмийн даатгалын шимтгэлд хамруулсан байх
- Үйлдвэрлэл үйлчилгээний байр нь эрүүл ахуйн хэм хэмжээг хангасан байхын зэрэгцээ ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, ажиллагсдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх талаар тодорхой ажил зохиож үр дүнд хүрсэн байх
- Үйлчилгээний шинэ дэвшилтэт хэлбэр нэвтрүүлэх талаар олсон амжилт, явуулж байгаа үйл ажиллагаа
- Хэрэглэгчдийг дээдлэх талаар явуулсан үйл ажиллагааны үр дүн
- Хог хаягдал нь байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх
- Өөрийн хөрөнгөөр байгууллага орчноо үлгэр жишээ тохижуулсан байх, цэвэрлэгээ үйлчилгээ тогтмол хийсэн байх
- Сахилга, дэг журам бэхжүүлэх талаар гарсан хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж гэмт хэрэг зөрчил гаргаагүй байх

2.1.5 Оны тэргүүний иргэний нийгмийн байгууллага

- Үйл ажиллагаа нь тогтмолжиж сүүлийн 2-с доошгүй жил тасралтгүй ажилласан байх
- Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны үзүүлэлт үр дүн өмнөх оны түвшингээс ахисан байх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнд ээлтэй дүүрэг болох зорилтын дагуу байгууллагынхаа зам талбай, бие засах газар, шатыг стандарт шаардлагын дагуу засч тохижуулсан байх
- Дүүргийн төр захиргааны байгууллага, бусад иргэний нийгмийн байгууллагатай хамтран ажиллаж дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн зорилтыг хэрэгжүүлэх ажилд бодит хувь нэмэр оруулсан байх
- Нийгмийн сайн сайхны төлөө зохион байгуулсан ажил, иргэд олон нийтийг хамруулсан байдал
- Дүүрэг орон нутгаа хөгжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах, орчныг тохижуулах чиглэлээр шинийг санаачилж ажилласан байх

- Гишүүд дэмжигчдийн санал санаачилгыг дэмжсэн байдал тэдгээрийн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр ажилласан байдал
- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр зохион байгуулсан ажил ,үр дүн
- Үйл ажиллагаагаа иргэдэд сурталчилсан байдал, зохион байгуулсан сургалт сурталчилгаа, үр дүн

Гурав: ДҮҮРГИЙН ОНЫ ШИЛДЭГ БРЭНД ШАГНАЛЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

Дэвшилтэт техник технологи нэвтрүүлэх замаар дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжүүлэхэд онцгой хувь нэмэр оруулж, орон нутгаа улс, нийслэлд сурталчилж байгаа хувь хүн, хуулийн этгээдийн байгаль орчин, эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, олны талархалыг хүлээсэн, үр дүнтэй бүтээгдэхүүн , үйлчилгээг дараах байдлаар шалгаруулна. Үүнд:

3.1 Оны шилдэг-Бүтээн байгуулалт: /Хамрах хүрээ-Орчин үеийн дэвшилтэт техник технологи, инженерийн шийдэл бүхий бүтээн байгуулалт /

- Дэвшилтэт техник технологийг нэвтрүүлсэн байх
- Эрүүл, аюулгүй орчинг бүрдүүлсэн байх
- Дүүргийн хөгжилд оруулсан хувь нэмэр

3.2. Оны шилдэг-Иргэнд ээлтэй үйлчилгээ

- Иргэдийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлж, талархал хүлээсэн байх. |
- Иргэдэд ээлтэй эрүүл, аюулгүй орчинг бүрдүүлсэн байх.
- Үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлсэн байх.

3.3. Оны шилдэг – Бүтээгдэхүүн

- Стандарт шаардлагыг хангасан байх.
- Иргэдийн сэтгэл ханамжид нийцсэн байх.
- Эко /байгаль орчин, эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй/байх.

3.4. Оны шилдэг-Нийгмийн хариуцлагаа хэрэгжүүлэгч

- Ажил, үйлчилгээ нь олон нийтийн талархалыг хүлээсэн байх.
- Хамрах хүрээ, зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ.
- Тодорхой үр дүнд хүрсэн байх.

Багануур дүүргийн Иргэдийн
Төлөөлөгчдийн Хурлын
Тэргүүлэгчдийн 2017 оны 12
дугаар сарын 05 ны өдрийн 83
дугаар тогтоолын 2 дугаар
хавсралт

Нэг: ДҮҮРГИЙН ОНЫ ТЭРГҮҮНИЙ ХҮМҮҮСИЙГ ШАЛГАРУУЛАХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

Дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд онцгой хувь нэмэр оруулж үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа, дүүрэг орон нутгаа улс нийслэлд сурталчилж байгаа ажилтан албан хаагчид, биеийн тамир, урлаг соёлын ажилтны төлөөллийг мэргэжил боловсрол, ажиллаж буй байгууллага аж ахуйн нэгжийн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны онцлогийг харгалзан дараах байдлаар шалгаруулна. Үүнд:

1.1. Оны тэргүүний төрийн жинхэнэ албан хаагч

- Тухайн байгууллагад 5-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх.
- Сүүлийн 3 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх.
- Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, дүүргийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд бодитой хувь нэмэр оруулсан байх.
- Төсвийн ерөнхий менежер, нэгжийн менежертэй байгуулсан үр дүнгийн гэрээний биелэлт 90- ээс доошгүй хувьтай байх.
- Төрийн ажил үйлчилгээг иргэдэд хүргэх, хууль сурталчлах чиглэлээр шинийг санаачилсан байх.
- Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, нэр хүндэд харшилсан зөрчилгүй байх.

1.2. Оны тэргүүний боловсролын ажилтан

- Тухайн байгууллагад 5-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх.
- Сүүлийн 3 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх.
- Ажил олгогчтой байгуулсан хамтын гэрээний заалтыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байх.
- Сургалтын шинэ дэвшилтэт арга хэрэгслийг ашиглаж амжилт гаргасан байх.
- Сургалтын стандарт, тоо чанарын үзүүлэлтийг хангасан байх.
- Бүх нийтийн боловсролыг дээшлүүлэх чиглэлээр шинийг санаачилж, тодорхой ажил зохион байгуулж үр дүнд хүрсэн байх.

1.3. Оны тэргүүний эрүүл мэндийн ажилтан

- Тухайн байгууллагад 5-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх.
- Сүүлийн 3 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх.
- Ажил олгогчтой байгуулсан хамтын гэрээний заалтыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байх.

- Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, нийгмийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх зорилтын хүрээнд тодорхой ажлыг санаачилж үр дүнд хүрсэн байх
- Үйлчлүүлэгчийн эрх ашгийг дээдэлж тэдгээрийн талархалыг хүлээсэн байх.

1.4. Оны тэргүүний соёл,урлагийн ажилтан

- Дүүрэгт соёл, урлагийг хөгжүүлэх үйлсэд тодорхой хувь нэмэр оруулсан байх.
- Дүүрэг, байгууллага, хамт олны дэмжлэгтэйгээр болон бие даан улс нийслэл, бүс, дүүргийн соёл урлагийн арга хэмжээнд амжилт гаргасан байх.
- Шинэ уран бүтээл гаргаж бүтээл нь олны хүртээл болсон байх.

1.5.Оны тэргүүний санхүүгийн ажилтан

- Мэргэжлээрээ 10-с доошгүй жил ажилласан байх.
- Аудит, нийгмийн даатгал, Татварын шалгалтаар зөрчил дутагдал гаргаагүй байх.
- НББ-н бодлогын баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулж, өөрчлөлт хийсэн байх.
- Зардал бууруулах,батлагдсан төсөв хэмнэх талаар тодорхой ажил санаачлан хийсэн байх.
- Тайлан, мэдээг цаг хугацаанд нь үнэн зөв гаргасан байх.
- Төсвийн ил тодбайдлыг хангаж, өр авлага үүсгэхгүй, зөрчил дутагдалгүй ажилласан байх.

1.6. Оны тэргүүний инженер техникийн ажилтан

- Тухайн байгууллагад 3-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх.
- Сүүлийн 2 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх.
- Шинэ бүтээл үйлдвэрлэлд нэвтрүүлж тодорхой үр дүнд хүрсэн байх
- Хариуцсан техник тоног төхөөрөмжүүдийн хэвийн найдвартай ажиллагааг хангах техник зохион байгуулалтын оновчтой механизм бий болгосон байх
- 2-оос доошгүй ажилтныг сургаж дадлагажуулан тодорхой амжилтанд хүргэсэн байх

1.7. Оны тэргүүний худалдаа, нийтийн хоол, ахуй үйлчилгээний ажилчин

- Тухайн байгууллагад 5-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх
- Сүүлийн 3 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх
- Ажил олгогчийн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрэн хэрэгжүүлсэн байх
- Хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх, хэрэглэгчдэд үзүүлэх үйлчилгээний чанар, үр дүн, хүртээмжийг дээшлүүлэх чиглэлээр тодорхой ажил санаачилж хийсэн байх
- Хэрэглэгчийн хяналтын хуудсаар үйл ажиллагаагаа үнэлүүлсэн байдал

1.8. Оны тэргүүний тамирчин / дасгалжуулагч

- Дүүрэгт нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх үйлсэд тодорхой хувь нэмэр оруулсан байх.
- Улс нийслэл, бүс, дүүргийн уралдаан тэмцээнүүдэд амжилт гаргасан байх, гаргасан амжилт нь урьд оноос ахисан байх.

1.9. Оны тэргүүний үйлчилгээний ажилчин

- Тухайн байгууллагад 5-аас доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан байх.
- Сүүлийн 3 жилд байгууллагын хөдөлмөрийн аварга, тэргүүний ажилтнаар шалгарсан байх
- Ажил олгогчтой байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээний заалтыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байх
- Хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх, хэрэглэгчдэд үзүүлэх үйлчилгээний чанар, үр дүн хүртээмжийг дээшлүүлэх чиглэлээр тодорхой ажил санаачилж хийсэн байх.

1.10. Оны тэргүүний сурагч

- Улс нийслэл, бүс, дүүргийн төрөл мэргэжлийн хичээлийн олимпиадад амжилт үзүүлсэн байх
- Улс нийслэл, бүс, дүүргийн биеийн тамир, соёл урлагийн уралдаан тэмцээнд амжилт гаргасан байх
- Хичээлийн жилийн сурлагын дүн В /85/ -ээс доошгүй үзүүлэлттэй байх

1.11. Оны тэргүүний малчин

- Дүүрэг хороотой хамтран ажиллах, дүүргийн иргэдийг чанартай мал, мах, махан бүтээгдэхүүнээр хангасан байдал
- Эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх чиглэлээр тодорхой ажил зохиож хэрэгжүүлсэн байдал -Малын бэлчээр, бэлчээрийн даац, худаг ус, байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр санаачлагатай ажилласан байх
- Хашаа хороо, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх, мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан байдал
- Ажлын байр нэмэгдүүлэх, иргэдийг малжуулах чиглэлээр санаачилга гарган ажилласан байдал

1.12. Оны тэргүүний тариаланч

- Дүүрэг хороотой хамтран ажиллах, дүүргийн иргэдийг чанартай хүнсний ногоогоор хангасан байдал
- Хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлсэн байх
- Хүнсний ногоо тариалалт, талбайн агротехник, га-гаас авсан ургацын хэмжээ,
- Байгаль орчин, хөрс усыг хамгаалах чиглэлээр санаачлагатай ажилласан байх- Байнгын болон түр ажлын байрыг бий болгосон байх.